

## ПРОБЛЕМИ БАНКІВСЬКОГО СПОЖИВЧОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

На сьогодні споживче кредитування є важливим елементом розвитку вітчизняної економіки, це пов'язано з тим, що населення має низький платоспроможний попит, багато товарів, особливо тривалого користування, в Україні закуповуються шляхом використання банківських кредитів, тому для подальшого розвитку, підтримання ВВП на сталому рівні це кредитування потрібно стимулювати.

Для того щоб вирішити проблеми на ринку споживчого кредитування, потрібно спочатку дослідити причини, які породжують ці проблеми. Вважаємо за доцільне розподілити такі причини на зовнішні та внутрішні.

До зовнішніх причин віднесемо такі: глобалізаційні та інтеграційні процеси в банківському секторі, що призвели до припливу іноземного капіталу в банківську систему України та, врешті-решт, до кризи перекредитування; девальвація гривні, яка призвела до того, що валютні проблемні кредити були перераховані і знизився рівень платоспроможності позичальників; втрати банків у результаті політичної нестабільності в Криму та неможливості продовжувати свою діяльність наданій території; проведення АТО на сході України також вплинуло на погіршення якості активів на цій території.

До внутрішніх причин слід віднести ті, які породжують проблеми всередині самих банківських установ, а саме: неправильна стимуляційно-мотиваційна робота з менеджерами щодо надання споживчих кредитів, яка призвела до того, що під час кризи 2007–2008 рр. метою було надати якомога більше позичок, нехтуючи їх якістю; недостатньо диверсифікований кредитний портфель, що підвищує кредитний ризик (проте надмірна диверсифікація також може бути ризиковою, адже банк незавжди має змогу залучити достатню кількість персоналу з високим рівнем кваліфікації в різних галузях економіки); помилки персоналу, допущені в процесі складання кредитного договору; помилки під час оцінки фінансового стану та кредитної історії клієнтів; порушення посадових інструкцій.

Індикаторами проблем у суспільно-економічному житті населення прийнято вважати основні макроекономічні показники: ВВП на душу населення, рівень інфляції, доходів населення і безробіття.

Зазначені прояви спричинені впливом певних чинників, найвагомішими серед яких були такі:

– відсутність суттєвих зрушень у структурному реформуванні економіки – тривале проведення економічної політики на засадах соціального популізму мало наслідком поглиблення макроекономічних диспропорцій, які призводили як до прискорення інфляційних процесів;

– посилення напруги на світових фінансових ринках обмежили доступ українських банків до зовнішніх джерел запозичень, що вплинуло на стан їх ліквідності та посилило попит на іноземну валюту на внутрішньому ринку.

Отже, можна стверджувати, що споживче кредитування є досить перспективним сектором діяльності українських банків. Проте, надання і супроводження споживчих кредитів супроводжується низкою проблем, які викликані, на нашу думку, як зовнішніми, так і внутрішніми чинниками.

Для того, щоб зменшити ризики в секторі надання споживчих позичок, потрібно підвищити фінансову спроможність населення, відновити його довіру до банківської системи України, а також підвищувати рівень фінансової освіченості громадян і забезпечити належний рівень захисту споживачів банківських послуг.